

RIKSDAGENS SVAR 281/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet och till lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor samt till vissa lagar som har samband med dem

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet och till lag om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

samt till vissa lagar som har samband med dem (RP 262/2014 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 22/2014 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Genomförande av direktivet

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern, nedan *direktivet*, ska iakttas som lag, om inte något annat följer av denna lag.

2 §

Tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag och i direktivet

1) erkänns en i direktivet avsedd europeisk skyddsorder som utfärdats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen,

2) utfärdas en europeisk skyddsorder och sänds den till en annan medlemsstat i Europeiska unionen för att erkännas.

3 §

Behöriga myndigheter

Ärenden som gäller erkännande av en europeisk skyddsorder som utfärdats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen behandlas av Helsingfors tingsrätt.

En europeisk skyddsorder som ska sändas till en annan medlemsstat i Europeiska unionen utfärdas av den tingsrätt som i ärendet i fråga har meddelat eller som har behörighet att meddela ett i lagen om besöksförbud (898/1998) avsett besöksförbud.

Också den fullföljdsdomstol som behandlar ett ärende som gäller besöksförbud får utfärda en europeisk skyddsorder.

2 kap.

Erkännande av en europeisk skyddsorder

4 §

Hur ärenden blir anhängiga och behandlas

Ett ärende som gäller erkännande av en europeisk skyddsorder blir anhängigt när en europeisk skyddsorder som utfärdats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen kommer in till tingsrätten.

Ett ärende som gäller erkännande får avgöras utan huvudförhandling (*skriftligt förfarande*), om den som den europeiska skyddsordern avser att skydda och den som ordern har utfärdats mot har meddelat skriftligen att de samtycker till att ärendet behandlas vid skriftligt förfarande. Vid förfarandet iakttas i tillämpliga delar vad som i 5 a kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) föreskrivs om avgörande av mål utan huvudförhandling.

Om ärendet behandlas vid muntligt sammanträde, får ärendet prövas och avgöras även om en part uteblir, förutsatt att partens närvaro inte behövs för att ärendet ska kunna avgöras och parten har kallats till domstolen vid äventyr att ärendet kan avgöras även i hans eller hennes frånvaro.

Vid behandlingen av ärendet iakttas i övrigt vad som föreskrivs om behandlingen av ärenden som gäller besöksförbud.

5 §

Besöksförbud som meddelas på grundval av en europeisk skyddsorder

Efter att ha erkänt en europeisk skyddsorder ska tingsrätten meddela den mot vilken den europeiska skyddsordern har utfärdats besöksförbud enligt lagen om besöksförbud. Avgörandet ska innehålla uppgift om den europeiska skyddsorder som förbudet grundar sig på och uppgifter som avses i 8 § i lagen om besöksförbud, med undantag av uppgifter om den som ansökt om förbudet.

Om den europeiska skyddsordern ändras så att ändringen har betydelse för det besöksförbud som har meddelats i ärendet, ska besöksförbudet ändras. Ett besöksförbud som har meddelats på grundval av en europeisk skyddsorder ska upphävas, om skyddsordern upphävs eller återkallas innan besöksförbudet upphör. Vid behandlingen av ärendet iakttas 4 § 2—4 mom.

På besöksförbud som meddelats på grundval av en europeisk skyddsorder tillämpas i övrigt vad som föreskrivs om besöksförbud.

6 §

Tillfälligt besöksförbud

Ett besöksförbud som grundar sig på en europeisk skyddsorder kan på i 11 § i lagen om besöksförbud angivna grunder även meddelas tillfälligt. Beslut om tillfälligt besöksförbud fattas av den domstol som behandlar ärendet om erkännande av den europeiska skyddsordern. På det tillfälliga besöksförbudet tillämpas i övrigt vad som i lagen om besöksförbud föreskrivs om tillfälligt besöksförbud.

3 kap.

Utfärdande av en europeisk skyddsorder

7 §

Förutsättningar

En europeisk skyddsorder kan utfärdas på grundval av ett besöksförbud som har meddelats med anledning av ett brottsligt beteende eller påstått brottsligt beteende.

8 §

Förfarande

En europeisk skyddsorder kan utfärdas i samband med att besöksförbud meddelas eller efter att besöksförbud har meddelats. Vid behandlingen av ett ärende som gäller utfärdande av en

skyddsorder iakttas vad som i 4 § 2—4 mom. föreskrivs om behandlingen av ett ärende som gäller erkännande av en skyddsorder.

Utöver vad som föreskrivs i artikel 7 i direktivet ska det vid utfärdande av en europeisk skyddsorder meddelas ett avgörande där följande ska framgå:

- 1) den domstol som har avgjort ärendet,
- 2) datum för avgörandet,
- 3) uppgift om det besöksförbud som meddelats före skyddsordern.

Den skyddade personen och den som ordern har utfärdats mot ska i enlighet med 9 § 1 och 2 mom. i lagen om besöksförbud underrättas om avgörandet om utfärdande av en europeisk skyddsorder.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

9 §

Ändringssökande

I tingsrättens beslut enligt denna lag får ändring sökas på det sätt som föreskrivs om sökande av ändring i tingsrättens avgöranden. Beslutet ska iakttas även om det överklagas, om inte den högre domstol som behandlar ärendet bestämmer något annat.

10 §

Språk och översättningar

En europeisk skyddsorder som har översänts till Finland godtas om den har avfattats på finska, svenska eller engelska eller åtföljs av en översättning till något av dessa språk. Även en europeisk skyddsorder som avfattats på något annat språk får godtas, om det inte annars finns hinder mot att godta den.

Tingsrätten ska se till att en europeisk skyddsorder översätts till ett språk som godtas av den verkställande staten.

11 §

Kostnader

På kostnaderna för behandling av ärenden som gäller erkännande och utfärdande av en europeisk skyddsorder tillämpas vad som i 14 § i lagen om besöksförbud föreskrivs om kostnaderna för behandling av ärenden som gäller besöksförbud.

12 §

Hänvisning till strafflagen och anmälningsskyldighet

Bestämmelser om straff för brott mot besöksförbud finns i 16 kap. 9 a § i strafflagen (39/1889).

Om det konstateras att någon har brutit mot ett besöksförbud eller ett tillfälligt besöksförbud som meddelats på grundval av en europeisk skyddsorder, ska den medlemsstat som utfärdat skyddsordern informeras om ett lagakraftvunnet avgörande i ärendet, i enlighet med artikel 12 i direktivet.

13 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen ska tillämpas i förhållande till de andra medlemsstater i Europeiska unionen som har genomfört direktivet.

Lag

om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser som kompletterar Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor, nedan *förordningen*.

2 §

Behöriga domstolar

Helsingfors tingsrätt är behörig att i enlighet med artikel 4 i förordningen erkänna och verkställa en skyddsåtgärd som en annan medlems-

stat i Europeiska unionen meddelat och som omfattas av förordningens tillämpningsområde. Helsingfors tingsrätt är också behörig att justera en skyddsåtgärd i enlighet med artikel 11, att besluta om vägran av erkännande och verkställighet i enlighet med artikel 13 samt att skjuta upp eller upphäva erkännandet eller verkställigheten i enlighet med artikel 14.2.

En allmän domstol är behörig att i enlighet med artiklarna 5 och 14 i förordningen utfärda ett intyg över ett i lagen om besöksförbud (898/1998) avsett besöksförbud som har meddelats i Finland och omfattas av förordningens tillämpningsområde. Intyget utfärdas av den domstol som har meddelat besöksförbudet.

3 §

Förfarande som tillämpas

Ärenden som avses i artiklarna 11 och 13 i förordningen avgörs vid skriftligt förfarande utan huvudförhandling på det sätt som föreskrivs i denna paragraf.

Tingsrätten begär att den skyddade personen och den person som är orsak till fara ska ge en skriftlig utsaga i ärendet, om det inte är uppenbart onödigt. Den som har del i saken ska samtidigt underrättas om ansökan eller begäran, om inte denne är den som gjort ansökan eller den som framställt begäran. Den som har del i saken ska dessutom underrättas om under vilka förutsättningar ärendet kan avgöras.

Om tingsrätten anser att det är behövligt, kan den ge den som har del i saken tillfälle att avge en muntlig utsaga på det sätt som föreskrivs i 5 a kap. 3 § 2 och 3 mom. och 4 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

I god tid innan avgörandet meddelas ska tingsrätten skriftligen underrätta dem som har del i saken om vilken dag detta kommer att ske. Om inte något annat föreskrivs i förordningen, ska den skyddade personen och den person som är orsak till fara underrättas på det sätt som föreskrivs i 9 § 1 och 2 mom. i lagen om besöksförbud och samtidigt lämnas de fullföljdsanvisningar som avses i 25 kap. 3 § 2 mom. i rättegångsbalken.

Om inte något annat föreskrivs i förordningen, iakttas i övrigt vid behandlingen av ärenden som omfattas av förordningens tillämpningsområde vad som föreskrivs om behandlingen av ärenden som gäller besöksförbud.

4 §

Verkställighet och registeranmälan av skyddsåtgärder

En skyddsåtgärd som meddelats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen verkställs i Finland genom att skyddsåtgärden anmäls till det register som avses i 15 § i lagen om besöksförbud på det sätt som anges i 9 § 3 mom. i den

lagen. Till samma register anmäls även ett sådant beslut och en sådan åtgärd som domstolen meddelat med stöd av denna lag eller förordningen och som innebär att skyddsåtgärden har upphävts eller ändrats.

5 §

Underrättelse om intyg

Domstolen underrättar i enlighet med artikel 8 i förordningen den person som är orsak till fara om intyget på det sätt som föreskrivs i 9 § 2 mom. i lagen om besöksförbud.

6 §

Rättelse av intyg

På rättelse av intyg enligt artikel 9 i förordningen tillämpas vad som i 11 kap. 9 § i lagen om rättegång i brottmål föreskrivs om rättelse av fel.

7 §

Återkallelse av intyg

Ärenden som gäller återkallelse av intyg enligt artikel 9 i förordningen avgörs med iakttagande i tillämpliga delar av förfarandet enligt 3 §.

8 §

Språk och översättningar

Ett i artikel 5 i förordningen avsett intyg som har översänts till Finland godtas, om det har avfattats på finska, svenska eller engelska eller åtföljs av en översättning till något av dessa språk. Även ett intyg som avfattats på något annat språk får godtas, om det inte annars finns hinder mot att godta det.

Domstolen ska se till att ett intyg som utfärdats i Finland översätts till ett språk som godtas av den anmodade medlemsstaten i Europeiska unionen.

Om ett intyg som översänts till Finland har avfattats på något annat språk än finska eller

svenska, ska Helsingfors tingsrätt se till att intyget översätts till finska eller svenska.

9 §

Registrering av skyddsåtgärder

Bestämmelser om registrering av uppgifter om i Finland verkställda skyddsåtgärder som har meddelats i en annan medlemsstat i Europeiska unionen i informationssystemet för polisärenden och om utplåning av uppgifter ur systemet finns i lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003).

10 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för brott mot besöksförbud finns i 16 kap. 9 a § i strafflagen (39/1889).

11 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om besöksförbud

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 8 § i lagen om besöksförbud (898/1998), sådan paragrafen lyder delvis ändrad i lag 711/2004, ett nytt 4 mom. och till lagen en ny 16 a § som följer:

8 §

Avgörandets innehåll

Om besöksförbud meddelas, ska det till avgörandet fogas en redogörelse för möjligheten att ansöka om en europeisk skyddsorder på det sätt som föreskrivs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern och i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet (/).

16 a §

Europeisk skyddsorder och skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

Bestämmelser om meddelande av besöksförbud på grundval av en europeisk skyddsorder och om utfärdande av en europeisk skyddsorder finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/99/EU om den europeiska skyddsordern och i lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet.

Bestämmelser om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 606/2013 om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor och i lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets

förordning om ömsesidigt erkännande av Denna lag träder i kraft den 20 .
skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (/).

Lag

om ändring av 16 kap. 9 a § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 16 kap. 9 a § i strafflagen (39/1889), sådan paragrafen lyder i lag 902/1998, ett nytt
2 mom. som följer:

16 kap.

Om brott mot myndigheter

9 a §

Brott mot besöksförbud

av 4 § i lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (/). Som brott mot besöksförbud anses inte kontakter som i enlighet med 3 § 4 mom. i lagen om besöksförbud (898/1998) har en saklig grund och är uppenbart behövliga.

— — — — —
Vid tillämpning av 1 mom. jämföras med besöksförbud en skyddsåtgärd som anmälts till informationssystemet för polisärenden med stöd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om behandling av personuppgifter i polisens verksamhet (761/2003) en ny 47 a §, i stället för den 47 a § som upphävts genom lag 1181/2013, som följer:

8 kap.

Särskilda bestämmelser

47 a §

Skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor

Vad som i denna lag föreskrivs om besöksförbud ska tillämpas på skyddsåtgärder som an-

mälts till informationssystemet för polisärenden med stöd av 4 § i lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (/).

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 19 kap. 4 § i fängelselagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fängelselagen (767/2005) 19 kap. 4 § 1 mom. som följer:

19 kap.

Anmälningar och lämnande av upplysningar

4 §

Anmälan om permission och frigivning

Anmälan om att en fänge frigivits eller avlägsnat sig från fängelset får lämnas till målsäganden eller någon annan person, om det på grund av fångens beteende eller av denne framförda hotelser finns grundad anledning att misstänka att fången gör sig skyldig till ett brott som riktar sig mot någondera av de ovannämndas liv, hälsa eller frihet eller mot en sådan persons liv,

hälsa eller frihet som står någondera av dem nära. Har fången meddelats besöksförbud enligt lagen om besöksförbud (898/1998) eller en skyddsåtgärd som anmälts till informationssystemet för polisärenden med stöd av 4 § i lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (/), kan anmälan också göras till den som förbudet eller åtgärden avses skydda.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 16 kap. 2 § i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om behandlingen av personer i förvar hos polisen (841/2006) 16 kap. 2 § 1 mom. som följer:

16 kap.

Anmälningar och lämnande av upplysningar

2 §

Anmälan om tillstånd att avlägsna sig och om frigivning

Anmälan om att en frihetsberövad frigivits och avlägsnat sig från förvaringslokalen får lämnas till målsäganden eller någon annan person, om det på grund av den frihetsberövades beteende eller av denne framförda hotelser finns grundad anledning att misstänka att den frihetsberövade gör sig skyldig till ett brott som riktar sig mot någondera av de ovannämndas liv, hälsa el-

ler frihet eller mot en sådan persons liv, hälsa eller frihet som står någondera av dem nära. Har den frihetsberövade meddelats besöksförbud enligt lagen om besöksförbud (898/1998) eller en skyddsåtgärd som anmälts till informationssystemet för polisärenden med stöd av 4 § i lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (/), kan anmälan också göras till den som förbudet eller åtgärden avses skydda.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 6 § i lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/1993) 6 § 1 mom. 22 punkten, sådan den lyder i lag 852/2006, som följer:

6 §

Avgiftsfria prestationer

Handläggningsavgifter enligt denna lag upp-
bärs inte

22) i ärenden enligt lagen om besöksförbud (898/1998), lagen om det nationella genomförandet av de bestämmelser som hör till området

för lagstiftningen i Europaparlamentets och rådets direktiv om den europeiska skyddsordern och om tillämpning av direktivet (/) eller lagen om tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om ömsesidigt erkännande av skyddsåtgärder i civilrättsliga frågor (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

RSv 281/2014 rd — RP 262/2014 rd

Helsingfors den 10 februari 2015
